

СИГУРНОСТ В СЕКИ ДЕН

БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ

ЦЕНТЪР ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА

☒ Гр. София, 1606, бул. "Пенчо Славейков" № 15А

☎ +359 (0) 2 915 98 20, +359 (0) 2 954 95 93, www.babh.government.bg

Мултинационален взрив на инфекция от *Salmonella Stanley*

JOINT ECDC/EFSA RAPID RISK ASSESSMENT

20 September 2012

Понастоящем се наблюдава мултинационален взрив на *Salmonella Stanley*, който протича в Австрия, Белгия, Чехия, Германия, Унгария, Словакия и Великобритания. На 14 септември Европейската Комисия е поискала от EFSA и ECDC съвместна научна и техническа помощ за установяване на вероятен източник на този епидемичен взрив.

Salmonella enterica серовар *Stanley* (*S. Stanley*) е характерна с това, че причинява салмонелозни инфекции в Югоизточна Азия. *Salmonella Stanley* е вторият по разпространение серовар в Тайланд за периода 2002 – 2006 г. За него е характерно високо ниво на антимикробна резистентност към антибиотиците тетрациклин (92%) и стрептомицин (77%) и сравнително ниска такава към налидиксова киселина (5%) и ципрофлоксацин (2%).

Няма индикации за разлики в клиничните признаци на тези случаи, в сравнение с други нетифоидни сероварианти, особено по отношение на тежестта на протичане. По-известни докладвани случаи на взривове, които са причинили гастроентерити извън Югоизточна Азия са:

- През 1995 г. епидемичен взрив в САЩ и Финландия, причинен от консумацията на кълнове от контаминирани семена.
- През 1999 г. епидемичен взрив в център за социално слаби в САЩ, причинен от недопечено пуешко месо.
- През 2001 г. мултинационален взрив в Канада, Англия, Уелс, Шотландия и Австралия, дължащ се на консумацията на внесени фъстъци.
- От септември 2006 г. до февруари 2007 г. има национална епидемия в Швейцария от гастроинтестинално заболяване причинено от *Salmonella Stanley* – 82 случая, от тях 23 хоспитализирани. Случаите са свързани с консумацията на специфичен вид меко сирене, което се произвежда в западните кантони на страната. Това е първият епидемичен взрив на заболяването в Европа, свързан с невнесени от друга страна храни.
- През 2007 г. епидемичен взрив в Швеция- 51 случая, свързани с кълнове, добити при домашни условия. Проблемът се е дължи на недобра термична обработка.

- През 2011 г.- епидемичен взрив в Австрия, в резултат на консумацията на кебап от пуешко месо.

През периода 2006 – 2012 г. 23 страни от ЕС/ЕИО са докладвали за 2995 случая на *S. Stanley* на Европейската система за проследяване. До 5 септември 2012 г. са докладвани 338 случая. През периода 2006 – 2011 г. основните 5 страни, откъдето е възникнала инфекцията със *S. Stanley*, придобита след пътуване са: Тайланд (75%), Пакистан (5%), Индия (4%), Виетнам (3%) и Филипините (3%).

Щамовете на *S. Stanley*, изолирани от клинични проби, са доказали значително генетично разнообразие и в повечето проведени проучвания е използвано PFGE типизиране като основен метод за разпознаване. Анализът на серотиповете от базата данни PulseNet Европа доказва подобна структура на популацията, с голямо генетично разнообразие, но с липсата на специфична генетична група, която да преобладава времево или географски.

Повечето изолати през 2011 г. са установени от стада пуйки за угояване, родителски стада и пуешко месо (298 случая). През 2011 г. изолати от пуешко месо са установени в 5 страни членки- Австрия, Чехия, Германия, Унгария и Словения. Унгария съобщава за 258 случая на *S. Stanley* в 24 ферми за пуйки.

Има 17 нотификации за *S. Stanley* в системата за известяване за храни и фуражи (RASFF), повечето от които се касаят за продукти в категория фуражи за животни с произход от Тайланд.

На 29 юни 2012 г. Националният референтен център за салмонелози в Белгия е докладвал за значително повишаване на случаите със *Salmonella Stanley* при хора през 2012 г. Взривът се асоциира с резистентен на налидиксова киселина бактериален серовариант който притежава неразличим PFGE отрязък. Този серотип е потвърден лабораторно от Австрия, Чехия, Германия, Словакия и Великобритания.

Между 1 август 2011 г. и 18 септември 2012 г., засегнатите страни са докладвали общо 421 случая, 167 (40%) от които са потвърдени. Нито една страна не е докладвала за тежки клинични инфекции със *Salmonella Stanley*. От 420 случая – 224 (53%) са мъже. Най-често заболяват децата до 5 години.

На следната таблица са отразени докладваните от различни страни изолирани *S. Stanley* с PFGE отрязък, неразличим от сероварианта на взрива при различни случаи:

Тип/страна	Австрия	Германия	Унгария	Белгия	Чехия	Полша
Ферми за угояване на пуйки	1		15		1	1
Люпилня за пуйки	1					
Родителски стада	1 (от Унгария)		4			
Бройлерни стада			2			1
Ферма за отглеждане		2				
От пуешко месо		4	2	1		3
От телешко месо		1			1	
От свинско месо					1	
Кайма от птиче месо						1
Фуражи за бозайници с ценни кожи						1
Общо	3	7	23	1	3	7

Финландия и Великобритания съвместно са докладвали за 10 изолата *S. Stanley* вариант с PFGE отрязък, различен от сероварианта на взрива при кучета, котки, фуражи за бозайници с ценни кожи, внесено бройлерно месо и пуешко месо и други продукти.

На този етап е необходимо да се направи проследяване напред и назад по производствената верига за пуешко месо, за да се разкрие разпределението на потенциално заразните птици и контаминираното месо.

Изготвили: д-р Бранимир Канакидис, Георги Балджиев